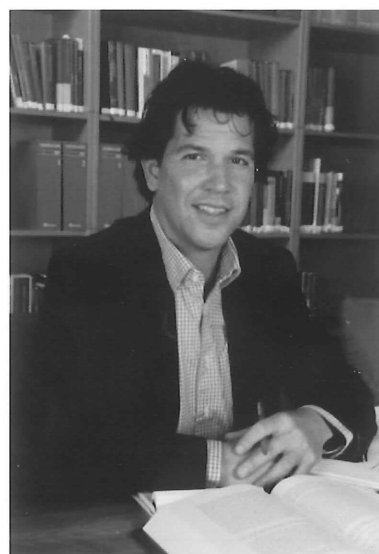

Onveilige werkomstandigheden onderhoudsmonteur leiden tot fikse boete

Een onderhoudsmonteur van liften staat tijdens de uitvoering van zijn werkzaamheden aan ernstige veiligheidsrisico's bloot. Zijn werkgever is daarom wettelijk verplicht om hem een veilige arbeidsplaats te bieden. Uit een uitspraak van de Rechtbank Zwolle-Lelystad blijkt dat als de werkgever deze plicht verzaakt, deze daarvoor een fikse boete opgelegd kan krijgen.

Bij de rechtszaak in kwestie ging het om een onderhoudsmonteur die tijdens het verrichten van voorbereidingswerkzaamheden ten behoeve van de noodzakelijke vervanging van een tandriem aan een rollenbaan (transportbaan) met zijn hoofd bekneld raakte tussen het frame van een lift en het frame van de rollenbaan. Waarschijnlijk heeft hij zich voorover gebogen om de diameter van de te vervangen tandriem vast te stellen. Ten tijde van het noodlottige ongeval was het liftsysteem niet door het slachtoffer uitgeschakeld c.q. spanningsloos gemaakt, waardoor de lift ineens in beweging kwam. Ten gevolge van dit arbeidsongeval is de onderhoudsmonteur overleden.

Werkgever schuldig

De officier van justitie concludeerde dat de werkgever van de onderhoudsmonteur schuldig is aan het ongeval. Ten tijde van het ongeval was het lift- en transportsysteem niet uitgeschakeld, maar volledig in werking. De ruimte tussen de achterwand en de liften was vrij bereikbaar en ter plaatse van de lift en de rollenbanen waren geen afschermingen tegen knellen en pletten aangebracht. Een strafrechtelijke vervolging tegen de werkgever werd ingesteld.

Schending van de wettelijke zorgplicht

De strafrechter oordeelde vervolgens dat de vervolging van de werkgever terecht is, omdat in strijd is gehandeld met de arbowetgeving. Daarvoor gaf hij de volgende redenen:

- de ongevalplaats was ten tijde van het ongeval niet uitgerust met of voorzien van optische en/of akoestische signalen, die kenbaar maakten dat de lift in beweging kwam of was;
- de werkgever had geen formele schriftelijke procedures opgesteld om het veiligstellen van machines voor onderhoudswerkzaamheden te regelen;
- de fabrikant van de lift en de rollenbanen had geen CE-markering aangebracht en derhalve niet verklaard dat de installatie in overeenstemming is met de relevante fundamentele veiligheids- en gezondheidseisen. De werkgever had zijn werknemer dan ook nooit mogen laten werken met deze lift. Op de plaats waar het slachtoffer bekneld raakte, was geen stop- of noodstopvoorziening aanwezig die direct bereikbaar was voor het slachtoffer;
- de benodigde afschermingen of beveiligingsinrichtingen, zoals bedoeld in de Richtlijn Machines, ontbraken.

Eigen schuld werknemer niet relevant

De rechter oordeelde verder dat aan de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de werkgever niet afdoet dat de werknemer de onderhoudswerkzaamheden verrichtte zonder het desbetreffende arbeidsmiddel uit te schakelen. Of dat het ongeval zou zijn ontstaan door onoplettendheid van het slachtoffer. Mogelijke eigen schuld bij de werknemer staat het toerekenen aan de werkgever

van de vastgestelde tekortkomingen op het gebied van aan arbeidsmiddelen te stellen eisen van veiligheid niet in de weg.

Levensgevaar voor de werknemer was te verwachten

Met de schending van de arboverplichtingen door de werkgever was levensgevaar danwel ernstige schade voor de gezondheid van werknemers ontstaan, danwel viel dit voor de werkgever te verwachten. Relevant hierbij is met name dat door de werkgever was erkend dat de in het – ten behoeve van de werkgever opgestelde – Plan van Aanpak noodzakelijk geachte maatregelen niet waren geïmplementeerd, ondanks de vastgestelde prioriteitsstelling. Ook was er ten tijde van het ongeval nog geen adequate beveiligingsinrichting aangebracht.

Werkgever heeft ook wetenschap van zijn verboden gedragingen

De voor de strafbaarheid vereiste wetenschap was volgens de rechter eveneens aanwezig, omdat uit de stukken van het strafdossier overduidelijk bleek dat er gesproken kan worden van ernstige tekortkomingen op het gebied van veilig-

heid van arbeidsplaatsen in relatie tot arbeidsmiddelen. Bovendien had bij deze werkgever al eerder een bedrijfsongeval met dodelijke afloop plaatsgevonden.

Conclusies

De grove nalatigheid van de werkgever leverde hem een boete op van 35.000 euro. Hij kreeg deze vanwege een overtreding van zowel de arboregelgeving als van de Wet op de Economische Delicten. Daar komen overigens nog diverse kosten bovenop. Deze kosten zijn over het algemeen onder te verdelen in productieverlies, zorgkosten en specifieke bedrijfskosten, zoals werkgeversaansprakelijkheid, vervangingskosten, de kosten van loondoorbetaling de kosten van verzuimmanagement en de uitvoering van de wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Onderzoek heeft uitgewezen dat de kosten van een arbeidsongeval met dodelijke afloop per getroffen werknemer in Nederland voor een bedrijf gemiddeld 70.000 euro zijn¹. In dit specifieke geval heeft de werkgever daarnaast een schadevergoeding aan de nabestaanden van het slachtoffer moeten betalen. De hoogte

van deze vergoeding is helaas niet bekend gemaakt. Het eerder plaatsgevonden bedrijfsongeval binnen de organisatie van de werkgever, dat ook een dodelijke afloop kende, was kennelijk onvoldoende aanleiding geweest om adequate maatregelen te treffen op het gebied van veilige werkomstandigheden. Het is te hopen dat dit bedrijf nu eindelijk zijn lesje heeft geleerd. ■

¹ Zie www.arbeidsveiligheid.arboportaal.nl/index.php?objectID=119

Veiligheid autoliften laat vaak te wensen over

KEURING NIET ALTIJD VERPLICHT, MAAR WEL ZINVOL

Het aantal autoliften in parkeergarages neemt steeds meer toe. Waarschijnlijk zijn het er inmiddels duizend, of zelfs meer.

De staat van deze liften is niet altijd even veilig, waardoor mogelijk sprake is van een groot potentieel gevaar voor gebruikers hiervan.

Het Liftinstituut geeft daarom in overweging om deze liften, ook als ze niet onder de Richtlijn liften vallen, regelmatig te laten keuren. Pleitbezorgers hiervoor zijn Willem Kasteleijn en Carl van den Einden, respectievelijk productmanager Liften en productmanager Machines bij het Liftinstituut. Zij waren

de afgelopen jaren betrokken bij verschillende keuringen van autoliften en schrokken daarbij soms van de resultaten. Hoewel deze autoliften misschien niet representatief zijn voor alle autoliften in Nederland, vragen ze zich wel af hoe het staat met de status van de andere autoliften.

Twee soorten autoliften

We spreken in dit artikel over autoliften waarmee personen samen met de auto getransporteerd worden. Deze types kunnen we in twee hoofdcategoryën indelen. Enerzijds zijn dit autoliften onder de Richtlijn liften: deze installaties hebben een volledig gesloten kooi

Juridische informatie in Liftinstituut Magazine

Verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid worden steeds belangrijker. De gebouweweenaar heeft een zorgplicht voor iedereen in en om zijn gebouw. De werkgever is vanuit de Arbowet primair verantwoordelijk voor de veiligheid van de werknemer. Hoe pakt dat nu uit als er daadwerkelijk een ongeval gebeurt? Wie wordt door de rechter verantwoordelijk gehouden en wat is het gevolg daarvan? De redactie heeft mr. Michael R.F. Gerrits, advocaat bij Van Diepen Van der Kroef in Amsterdam, bereid gevonden hierover regelmatig een bijdrage te willen leveren naar aanleiding van gerechtelijke uitspraken. In dit nummer vindt u het eerste artikel in deze serie.